

Kroniek abdijtuin Egmond voorjaar 2026 (jan t/m april)

Al weer 4 maanden in 2026 voorbij. Wat was de maand april lekker warm en droog. Vergeten zijn die koude weken in het begin van het jaar. We hebben in de eerste maanden van het jaar de abdijtuin ook heel bewust "met rust gelaten", zodat de winterrust in de natuur niet verstoord zou worden. Wel hebben we veel andere werkzaamheden gedaan, zoals het jaarlijkse onderhoud van alle gereedschappen, reparatie van bestratingen, bouw van een nieuw insectenhotel, aanleg van paden in de "Paradijstuin" (bij de sacristie) en het vellen van een dode Lindeboom (in de Verbrande Stolp). Hieronder staan enkele beschrijvingen en foto's van deze activiteiten.

Maandelijks werkdagen:

Op 14 februari, 14 maart en 11 april is er gewerkt in o.a.:

- **Moestuin:**

Onderhoud van de paden, bemesting van plantbedden, plantbedden vrijmaken van wildgroei en gereedmaken voor het voorjaar.

- **PAX-tuin:**

Deze 'oude' entree van het klooster is het visitekaartje van de abdij. Je ziet er regelmatig fietsers en belangstellenden stoppen. Nu na de winterrust is er weer een "schoffeltje" doorheen gehaald. Ook hebben de Lavendel- en Rozemarijnstruiken weer een "knipbeurt" gehad en zijn nieuwe jonge exemplaren "bijgeplant".

- **Aanleg stekkentuin:**

Het is handig om een plek te hebben waar jonge planten (struiken en bomen) kunnen opgroeien. Op een stukje grond bij de "verbande Stolp" is ruimte vrijgemaakt. Hierbij is (heel veel!!) oud puin uit de grond gehaald en is de bodem bemest met onze eigen compost. Diverse jonge boompjes en stekjes zijn geplant, zodat ze over enkele jaren kunnen worden uitgeplant elders in de abdijtuin.

- **Aanleg sacristietuin/paradijstuin:**

Veel kloosters hebben van origine een (meditatieve) binnentuin, die ook wel "paradijstuin" wordt genoemd. Het is een oude wens van de broeders om ook bij de abdij een "paradijstuin" aan te leggen. Bij de sacristie hebben we, in samenhang met de aanwezige beplanting, ruimte vrijgemaakt voor nieuwe planten. Het meest markante is dat we 2 nieuwe paden (in de vorm van een kruis) hebben aangelegd met een "meditatieve" steen in het centrum.

- **Kerkplein:**

Een oude wens van de broeders is dat de borders bij de ingang van de abdijkerk "bloemiger" worden. Er stonden wel hele veel (grote) struiken, zoals Hedera. Eerst hebben we deze borders vrijgemaakt en de bodem verbeterd met onze eigen compost. De maand daarna hebben we deze ingeplant met "een keur aan plantjes", die op verschillende maanden van het jaar bloeien. Nu nog enkele eenjarige bloeiers erbij, regelmatig sproeien en "afwachten maar"...

En verder: is er tijdens de doordeweekse werkdagen ook heel veel ander werk verzet, teveel om hier op te noemen.

Naast onze werkzaamheden, wil ik deze kroniek ook graag aandacht schenken enkele andere onderwerpen:

Begraafplaats buurkerk

Eind vorig jaar is een archeologisch bodemonderzoek op het kerkhof bij de buurkerk uitgevoerd. Met bodemboringen werd onderzocht of er op die plek nog restanten / funderingen van de voormalige abdij te vinden waren.

Op 13 april 2026 is de uitslag besproken met de Abt en de Prior. Uit het onderzoek blijkt inderdaad dat dit terrein al die eeuwen uitsluitend is gebruikt als begraafplaats en dat de bodem geen waardevolle restanten bevat, of funderingen van voormalige bouwwerken. De begraafplaats mag dus (tot grote opluchting van de Gemeente) in gebruik blijven. Wel moeten er nog enkele praktische zaken worden geregeld.

Werken met de astrologische kalender:

Op 3 februari gaf één van de vrijwilligers van de POM (boomgaard) een interessante uitleg over het werken in de natuur aan de hand van de kosmische kalender. Hierbij moet je bij het zaaien, verplanten, snoeien etc. rekening houden met o.a. de stand van de maan en de planeten. Voor elke bloem, plant, struik etc. zijn er andere gunstige en ongunstige momenten. Werken op een gunstig moment bevordert bijvoorbeeld de groeikracht. In het keukentje in de groene schuur hangt een voorbeeld van die kalender. Br Kleopas vond het erg interessant, maar ook lastig in de praktijk te brengen.

Stinzenplanten:

Het voorjaar in de abdijtuin is altijd een speciaal moment. Op grote schaal ontluiken dan de Stinzenplanten. Deze zijn een lust voor het oog en de bloemen bieden voer voor de eerste insecten. Hommel-koninginnen drinken nectar en verzamelen stuifmeel bij bijvoorbeeld bloeiende sneeuwklompjes en winterakonieten, die al in januari bloeien. Stinzenplanten vertellen op een uitbundige manier dat de winter voorbij is. Bekende soorten zijn: sneeuwklompje, blauw druifje, aronskelk, dasloek en narcis, maar ook kievitsbloem, krokus, of hondstand (zie bijgaande abdijtuinfoto's).

Ik trof op internet bijgaande leuke illustratie aan (bron: Anabella Meijer).

Stinzenplanten zijn voorjaarsbloeiende planten met vaak opvallende bloemen en een

waardevolle cultuurhistorische achtergrond. Het zijn verwilderde gewassen die bij kastelen, buitenplaatsen en stadswallen groeien en waarvan enkele oorspronkelijk niet in de regio voorkomen. Vanaf de zestiende en zeventiende eeuw zijn stinzenplanten door adel, boeren en monniken in hun tuinen en landgoederen in Nederland geplaatst.

Het woord 'stinzenplant' komt van het Friese woord 'stins' ('stenen huis'). De term werd in 1932 voor het eerst gebruikt bij een beschrijving van planten bij een oude stins in Veenwouden. Botanici hebben de term overgenomen, en gingen hem ook gebruiken voor voorjaarsbloeiers die elders in het land op historische plekken groeiden.

Zodra de bomen in het late voorjaar weer volop in blad komen, verdwijnen de stinzenplanten tot volgend voorjaar onder de andere ondergroei.

Hartelijke groet, Henk, 11mei 2026

